

Mr. sc. Mladen MATICA

Županijski zavod za prostorno uređenje Koprivničko-križevačke županije

REGIONALNI PARK MURA DRAVA

Rješenjem Ministarstva kulture Republike Hrvatske od 04. veljače 2008. godine područje Mure i Drave u Međimurskoj, Varaždinskoj, Koprivničko-križevačkoj, Virovitičko-podravskoj i Osječko-baranjskoj županiji stavljeno je pod preventivnu zaštitu¹. Preventivna zaštita će prema Zakonu o zaštiti prirode trajati sve do proglašenja regionalnog parka od strane Vlade Republike Hrvatske. U članku se prikazuje obuhvat i predložene granice preventivno zaštićenog područja, uspoređuju granice s predloženim granicama u Izmjenama i dopunama Prostornog plana Koprivničko-križevačke županije te navode razlozi koji stoje uz obrazloženje proglašenja zaštite. U posebnom dijelu teksta sagledava se navedeni prostor regionalnog parka u kontekstu europskih integracija jer proglašenjem preventivne zaštite stvaraju se preduvjeti za realizacijom „održivih“ projekata.

Predložene granice i obuhvat preventivne zaštite

Ukupna površina preventivno zaštićenog područja Mure i Drave iznosi 1446,9 km². Od toga se u Varaždinskoj županiji nalazi 152, 5 km² (kopno 130,4 km²), Međimurskoj županiji 231,2 km² (kopno 210,3 km²), Koprivničko-križevačkoj županiji nalazi 258, 4 km² (kopno 242,2 km²), Virovitičko-podravskoj županiji 187,2 km² (kopno 175,3 km²) i Osječko-baranjskoj 617,4 km² (kopno 567,0 km²). Regionalni park obuhvaća područje slijedećih podravskih općina: Donji Martijanec, Sveti Đurđ, Veliki Bukovec, Mali Bukovec, Legrad, Đelekovec, Drnje, Gola, Peteranec, Molve, Novo Virje, Ferdinandovac, Podravske Sesvete i Pitomača.

Južna granica regionalnog parka od Zamlake u smjeru istoka prati županijsku cestu do Svetog Đurđa u duljini od 9,8 km. Zatim prati cestu u smjeru sjeveroistoka od Svetog Đurđa do Karlovca Ludbreškog u duljini od 2,0 km. Od Karlovca Ludbreškog prati put u smjeru sjeveroistoka do Struge u duljini od 1,8 km. Od Struge prati cestu u smjeru jugoistoka do Dubovice u duljini od 4,1 km. U smjeru juga prati cestu od Dubovice do Kapele Podravske. Od Kapele Podravske u smjeru sjeveroistoka prati cestu do velikog Otoka u duljini od 11,3 km. Od Velikog Otoka do Legrada prati državnu cestu. Granice područja oko naselja Legrad neprecizno su definirane. Postavlja se pitanje je li dio naselja pod preventivnom zaštitom ili ne (stambeni objekti s jedne strane ulice). Granica ulazi cestom u naselje Legrad, prati nekategorizirani put sa zapadne strane Legrada, kroz Šikloško polje, Gornje polje te nastavlja sjeverno od naselja, nastavlja sje-

veroistočno uz nasip u smjeru jugoistoka južno od Čičoka te nasipom s istočne strane Legrada i ponovo do županijske ceste 2078 u ukupnoj duljini od 7,5 km. Kod Legrada je potrebno napraviti korekciju granica zaštićenog područja. Granica prati državnu cestu u smjeru jugoistoka od Lubenovca prema Drnju u duljini od 9,6 km. U Drnju opet prati državnu cestu u smjeru jugozapada do Pemije, zatim prati cestu uz Židovarošku luku. Uz lokalnu cestu prati naselje Sigetec, Hlebine, Gabajevi greda, Gornju šumu i Molve Ledine u smjeru jugoistoka u duljini 19,0 km. Granica skreće prema Molvama u smjeru jugozapada. Od Molvi prati cestu u smjeru jugoistoka prema Jasenovačkom bereku. Od Jasenovačkog bereka prati cestu do Novoga Virja. Granica prolazi glavnom cestom koja prati rijeku Dravu kroz Novo Virje, Bakovce, Brodić pa sve do Podravske Sesvete u duljini od 26,6 km. Od Podravske Sesvete prati put do kanala Kopanjek. Zatim ide 3,8 km uz kanal Kopanjek. Na području Općine Pitomača južna granica prati kroz sjeverni dio Pitomače (Greda) cestu, zatim je granica vodotok Šušulić i Lendava sa značajnim krajobrazom Vir. Granica se vraća na cestu koja prolazi Starogradačkim Marofom, Okrugljačom, nekategorizani put do Neteče. Zatim ide 1,4 km južnije uz kanal te uz nekategorizani put do Gornjeg Bazja te prati državnu cestu prema sjeveru do Terezinog Polja. Granica uz cestu je uzeta radi lakoće njezina određivanja na terenu ali postavlja se što će to značiti za naselja kojih je dio unutar preventivne zaštite (Drnje, Torčec, Sigetec, Hlebine, Gabajeva greda, Gornja šuma, Molve, Novo Virje, Ferdinandovac, Podravske Sesvete, Pitomača). Naime, za svaku gradnju bit će potrebno dobiti još i uvjete gradnje nadležnih institucija. Na području Koprivničko-križevačke županije sjeverna granica preventivne zaštite preklapa se s državnom granicom.

Granice predloženog regionalnog parka ne preklapaju se s granicama predloženim u prostornim planovima županija. Izmjenama i dopunama Prostornog plana Koprivničko-križevačke županije obuhvat predloženog zaštićenog područja je puno manji. Najvećim dijelom bi obuhvaćao samo korito rijeke Drave, inundacijski pojas, već zaštićene dijelove prirode (Veliki Pažut, Čambina) te dijelove prirode predviđene za zaštitu (Jegeniš, Šoderica, Ješkovo, Čingi lingi, mrtvica Osredek, mrtvice Bakovci i Lepa greda). Nastojalo se izbjeći naselja, gospodarski aktivna područja (eksploatacijska polja šljunka i pijeska) te da što manje privatnih posjeda bude obuhvaćeno (oranice, livade, obiteljska gospodarstva). Sve zbog lakšeg upravljanja regionalnim parkom.

Razlozi proglašenja zaštićenog područja

Preventivna zaštita proglašena je uz obrazloženje: Područje rijeke Mure i Drave obilježava visoka razina biološke i krajobrazne raznolikosti, a rijeke Mura i Drava predstavljaju jedne od posljednjih prirodnih tokova nizinskih rijeka u srednjoj Europi. Posebno su značajna vlažna staništa koja spadaju među najugroženija u Europi (Direktiva o staništima²): poplavne šume, vlažni travnjaci, mrtvi rukavci, napuštena korita, meandri

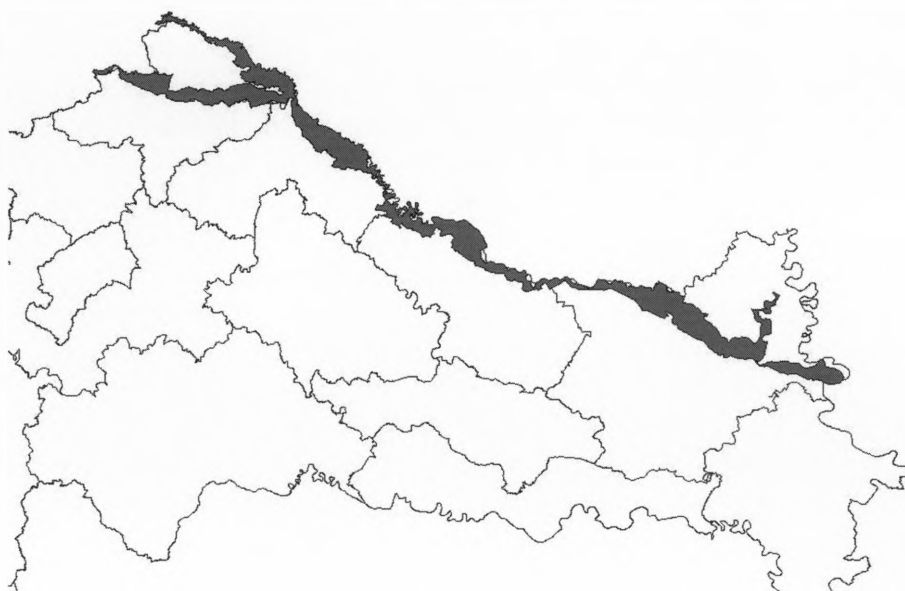
i strme odronjene obale. Područje predloženog regionalnog parka uvršteno je u nacionalnu ekološku mrežu³. U budućnosti će ovaj prostor sigurno postati i dio europske ekološke mreže Natura 2000. U Međimurskoj županiji proglašen je zaštićeni krajobraz rijeke Mure. U prostornim planovima Varaždinske i Osječko-baranjske županije prostor uz rijeku Dravu predviđen je za zaštitu u kategoriji zaštićeni krajobraz.

U rijeci Muri i Dravi pronađeno je 48 vrsta riba. Njih 19 nalazi se u Crvenoj knjiži⁴ slatkovodnih riba Hrvatske. Na ovom području zabilježeno je 177 vrsta ptica. To područje je vrednovano kao važno za ptice u Direktivi za ptice Europske Unije⁵ i podijeljeno je na 4 dijela: Dravske akumulacije (akumulacije HE Varaždin, Čakovec i Donja Dubrava), Gornji tok Drave (od Donje Dubrave do Terezinog polja), Srednji tok Drave (od Terezinog polja do Donjeg Miholjca) te Podunavlje i Podravlje. Za ptice su vrlo značajne same rijeke sa šljunkovitim i pjeskovitim sprudovima i otocima, nisko obalom o odronjenim strmim riječnim obalama te bi njihova daljnja kanalizacija mogla uništiti i uzrokovati nestanak jedinog većeg područja s razvijenim tipovima tih staništa i nestanak ptičjih vrsta vezanih za ta staništa. Vlažna staništa rijeke pogodna su staništa za velik broj vrsta gmazova i vodozemaca. Samo na području gornjeg toka rijeke Drave kvalitativni sastav faune vretenaca čini 59,72% od ukupnog broja vrsta vretenaca na području Hrvatske.

Područje rijeka Mure i Drave zavređuje posebnu zaštitu radi očuvanja geološke baštine aluvijalnih i diluvijalnih sedimenata te paleontoloških nalaza i brojnih hidrogeoloških i geomorfoloških pojava. Visoke krajobrazne vrijednosti ovog područja obilježava gradacija ljudske aktivnosti od vrlo male u inundacijskom prostoru rijeke do znatno intenzivnije na rubovima područja. Potencijalne prijetnje prirodnim vrijednostima u ovom području predstavljaju uređivanje rijeka, vađenje šljunka i pijeska, izgradnja hidroelektrana, onečišćenje voda, lov, krivolov, intenziviranje poljoprivrede, neki vidovi turizma i rekreativne aktivnosti.

Regionalni park u kontekstu europskih integracija

Izmjenama i dopunama Prostornog plana Koprivničko-križevačke županije ne predviđa se izgradnja HE Novo Virje, dok je područje za rijeku Dravu predviđeno za zaštitu u kategoriji regionalnog parka. U prostorno-planerskom smislu namjena i korištenje ovog prostora bi se definiralo Prostornim planom područja posebnih obilježja rijeke Drave. Način obavljanja gospodarskih djelatnosti i korištenje prirodnih dobara u regionalnom parku utvrđuju se uvjetima zaštite prirode. Uspostava regionalnog parka Mura Drava na ekološki izuzetno značajnom području Mure i Drave jedan je od preduvjeta za povezivanje sa zaštićenim područjem susjednih država odnosno uspostavu MAB (Man and Biosphere: Čovjek i biosfera) rezervata Dunav-Drava-Mura. Zaštitom i uspostavljanjem MAB rezervata ovo bi područje postalo dio najvećeg riječnog rezerva-

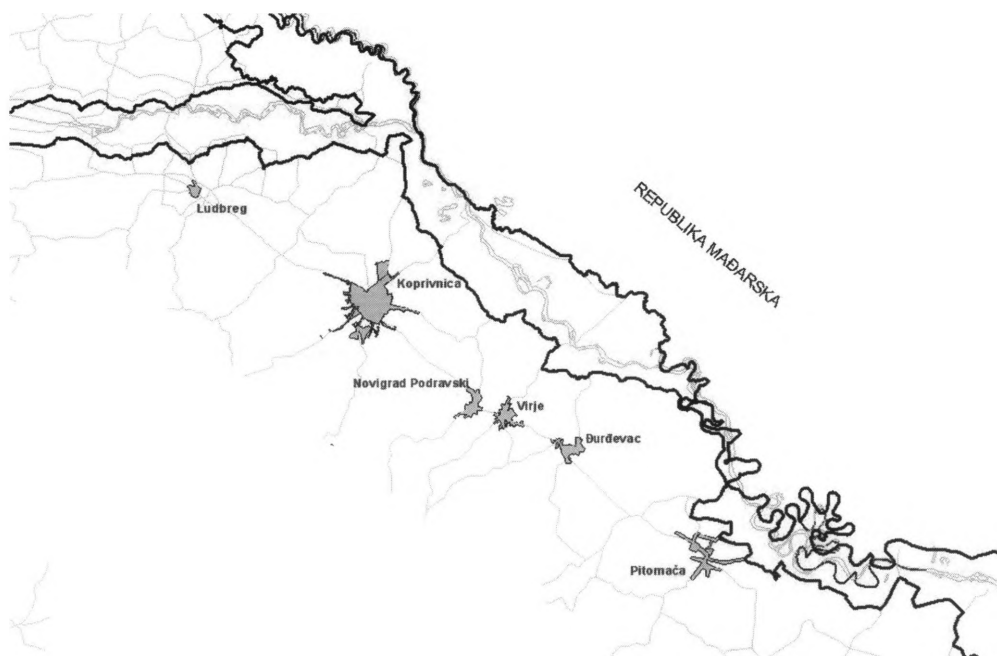

Obuhvat regionalnog parka Mura - Drava

ta u Europi.

Zaštita okoliša kao osnovni cilj ima osiguranje održivog razvoja područja uz rijeku Dravu koja je osnovna geografska odrednica ovog prostora. Stoga se nameće pitanje zajedničke zaštite okoliša, odnosno rješavanje pitanja otpada, animalnog otpada, otpadnih voda, kvalitete pitkih voda, kvalitete zraka (mjerne stanice), tla, razminiranja, sprječavanja ekoloških havarija, korištenja alternativnih izvora energije i sl. te zajedničko prostorno planiranje. Sve donedavno ova pitanja svaka od zemalja je rješavala samostalno tako da su pojedina pitanja do sada riješena na različitim stupnjevima. U svakom slučaju zaštita okoliša ne poznaje granice odnosno polutanti imaju svakako prekogranični utjecaj.

Način korištenja prostora uz rijeku Dravu u koliziji je. Naime, u Programu prostornog uređenja Republike Hrvatske predviđa se s jedne strane zaštita pojedinih dijelova rijeke, a s druge strane na tim istim dijelovima predviđena je izgradnja hidroelektrane Novo Virje. Republika Mađarska je područje uz rijeku Dravu proglasila nacionalnim parkom. Održivi razvoj jedan je od pristupa razvoju pograničnog područja uz rijeku Dravu u Republici Mađarskoj i Republici Hrvatskoj. To se odražava i sve više će se odražavati kroz prekograničnu suradnju na projektima zaštite okoliša i projektima kojima će biti cilj formiranje prekograničnih zaštićenih područja. Uređenje prostora uz

Obuhvat regionalnog parka Mura - Drava u Podravini

riječku Dravu kompleksno je pitanje koje se u modernom društvu ne može rješavati bez multidisciplinarnog pristupa, lokalne i regionalne zajednice i civilnog društva. U skladu s time dugoročna vizija razvoja ovog područja je zaštita i očuvanje rijeke Drave kao temelja razvoja turizma i suradnje dviju susjednih zemalja.

Projektni prijedlog „Očuvanje prirodnih vrijednosti uz rijeku Dravu“ nastao je kroz seriju radionica održanih u sklopu prekograničnog projekta „CROST“. Opis projekta: *“Kao pogranična rijeka Drava se na relativno malom prostoru proteže kroz pet država te je od značaja ne samo za našu županiju i susjednu Republiku Mađarsku već za sva područja kroz koja protječe. S obzirom na to, dravsko područje potrebno je sagledati kao jedinstveni prostorni element te u tom kontekstu pokrenuti zaštitu ekosustava rijeke Drave. Pritom je veliki nedostatak nepostojanje zajedničke strategije prostornog razvoja rijeke Drave iz čega proizlazi potreba za razmjenom postojećih prostorno – planskih i ostalih relevantnih dokumenata, te daljnja suradnja na prikupljanju i izradi dokumentacije. Krajnji cilj projekta je zaštita ekosustava rijeke Drave kroz izradu prostorno planske dokumentacije čime bi se, s obzirom na zajednička prirodna i druga obilježja utvrdila temeljna organizacija prostora, mjere korištenja, uređenja i zaštite dravskog područja te mjere za unapređenje i zaštitu okoliša. Prilikom izrade zajedničke Strategije potrebno je uskladiti, odnosno usporediti razine zaštite prirode, odnosno regulativu sa Mađarske i Hrvatske strane koje se uvelike razlikuju. Cilj izrade strategije je postizanje iste razine zaštite ekosustava rijeke Drave na njene obje obale. Razinu*

zaštite s hrvatske strane moguće je povećati kroz izradu i provedbu Prostornog plana područja posebnih obilježja rijeke Drave, koji utvrđuje temeljnu organizaciju prostora, mjere korištenja, uređenja i zaštite tog područja te mjere za unapređenje i zaštitu okoliša. Kroz izradu tog plana postigla bi se ista razina zaštite kakva postoji s mađarske strane“.

Projektni prijedlog „Legrad - Őrtilos“ nastao je kroz seriju radionica održanih u sklopu prekograničnog projekta „CROST“. Opis projekta: *“Razvitak turističke ponude oko otvaranja prijelaza omogućilo bi intenzivniju gospodarsku i kulturnu suradnju na ovome području. Na takav način ovdašnji malogranični prijelaz može uključiti u kompleksnu turističku ponudu rijeke Drave. S hrvatske se strane upravo kod Legrada završava biciklistička staza «Drava route», koja vozi do Pitomače. Postoje planovi i predani projekti za produženje biciklističke staze od Pitomače do Barča, te na mađarskoj strani od Barča do Mobača (djelomično na već postojećoj stazi). Na takav način obala Drave može postati jedinstvena turistička ponuda na obim stranama rijeke. Na mađarskoj strani obale nalazi se željeznička postaja Őrtilos na pruzi Pečub-Barč-Murakeresztúr-Nadkanjiža. Putem ove linije regija je dostupna iz Pečuba, nakon presjedanja čak i iz Beča, Zagreba i Budimpešte. Ova željeznička povezanost olakšava turistima pristup regiji, te smanjuje prometnu izoliranost regije. Osim turističke svrbe razvitak mogućnosti graničnog prelaženje je važan i za stvaranje neposredne kontakte između građana na dvim obalama, budući da postoje tjesne obiteljske i društvene veze. Razvitak turističke ponude oko otvaranja prijelaza omogućilo bi intenzivniju gospodarsku i kulturnu suradnju mjesnog stanovništva na ovome području, može doprinijeti povećavanju gospodarstvih aktivnosti. Dugoročno planira se za stalno korištenje prijelaza nabavka riječnog broda, izgradnje lučice ili pješačkog mosta, što potrebuje dobivanje dozvole za korištenje prijelaza češće od sadašnjeg (npr. jedanput tjedno). Sve ove mogućnosti trebaju se istražiti u sklopu studije izvodljivosti.“*

Projektni prijedlog **NAT-REG** nastao je u sklopu prekograničnog projekta „MATRIOSCA“. Zavod za prostorno uređenje Koprivničko-križevačke županije, PORA i Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima Koprivničko-križevačke županije sudjeluju kao partneri iz Koprivničko-križevačke županije i Republike Hrvatske u prijavi projektnog prijedloga NAT-REG na Transnacionalnom programu South East Europe. Transnacionalni program South East Europe otvoren je od 05. svibnja. Pred-aplikacijski postupak treba završiti do 13. lipnja 2008. godine. Vodeći partner u projektu je Zavod Republike Slovenije za varstvo narave. Pred-aplikacijski obrazac poslat će vodeći partner iz Slovenije (Zavod Republike Slovenije za varstvo narave) do 13. lipnja 2008. godine. Ostali partereri u projektu su: Ministarstvo okoliša i prostornog planiranja Republike Slovenije, Regionalni centar za okoliš iz Slovenije, Veneto (Ured za prostorno planiranje), Friuli-Venezia-Giulia (Ured za prostorno planiranje), Koruška (Ured za prostorno planiranje i Ured za zaštitu prirode), ekonomski institut Koruškog sveučilišta, Štajerska (Ured za prostorno planiranje i Ured za zaštitu prirode), AP Vojvodina (Ured za europske integracije i JP Vojvodinašume Šumsko gazdinstvo „Banat“). Cilj projekta je razvoj zajedničke transnacionalne strategije upravljanja u zaštićenim područjima. Svaki partner predložio je pilot područje na kojem će se izradeni menagement plan primijeniti. Za Koprivničko-križevačku županiju kao

pilot područje izabran je preventivno zaštićeni regionalni park Drava-Mura odnosno područje uz rijeku Dravu. Kroz projekt će se dobiti alati za evaluaciju prirodnih resursa u svrhu ekonomskog razvoja u skladu s održivim razvitkom. Predviđeno trajanje projekta je 28 mjeseci. Partneri iz Koprivničko-križevačke županije sudjelovat će u financijskom dijelu ukupno sa 15% vlastitih sredstava, a preostalih 85% zatraženo je od IPA fonda.

Sažetak

Rješenjem Ministarstva kulture Republike Hrvatske od 04. veljače 2008. godine područje Mure i Drave u Međimurskoj, Varaždinskoj, Koprivničko-križevačkoj, Virovitičko-podravskoj i Osječko-baranjskoj županiji stavljeno je pod preventivnu zaštitu. Preventivna zaštita će prema zakonu o zaštiti prirode trajati sve do proglašenja regionalnog parka od strane Vlade Republike Hrvatske. Preventivna zaštita može trajati do 3 godine od dana proglašenja. Predložena granica regionalnog parka prati većinom ceste i puteve te dijelom prolazi i kroz naselja. Područje rijeke Mure i Drave obilježava visoka razina biološke i krajobrazne raznolikosti, a rijeke Mura i Drava predstavljaju jedne od posljednjih doprirodnih tokova nizinskih rijeka u srednjoj Europi. Zbog toga se razvoj tog područja promišlja kroz eurointegracijske projekte.

LITERATURA:

Daniela Schneider i Neven Trenc (2007.); Podaci o vrstama, staništima i područjima preliminarne Nacionalne ekološke mreže s prijedlogom mjera zaštite za potrebe izmjena i dopuna Prostornog plana Koprivničko-križevačke županija, Državni zavod za zaštitu prirode

Međunarodni sporazumi:

Direktiva o zaštiti prirodnih staništa i divlje faune i flore (92/43/EEC)

Direktiva o očuvanju ptica koje slobodno žive u prirodi (79/409/EEC),

Program prostornog uređenja Republike Hrvatske, Ministarstvo prostornog uređenja, graditeljstva i stanovanja, Zavod za prostorno planiranje, Zagreb, 1999.

Prostorni plan Koprivničko-križevačke županije, Županijski zavod za prostorno uređenje , Koprivnica, 2001. i 2007.

Prostorni plan Međimurske županije, Županijski zavod za prostorno uređenje, Čakovec, 2001.

Prostorni plan Osječko-baranjske županije, Županijski zavod za prostorno uređenje , Osijek, 2001.

Prostorni plan Varaždinske županije, Zavod za prostorno uređenje Varaždinske županije, Varaždin, 2000.

Prostorni plan Virovitičko-podravске županije, Zavod za prostorno uređenje Virovitičko-podravске županije, Virovitica, 2001.

Uredba o proglašenju ekološke mreže, Narodne novine broj 109/05

BILJEŠKE:

1. Za područje za koje se stručnim obrazloženjem utvrdi da ima svojstva zaštićenog područja i/ili je pokrenut postupak radi stavljanja pod zaštitu utvrđuje se da je pod preventivnom zaštitom donošenjem rješenja o preventivnoj zaštiti. Rješenje o preventivnoj zaštiti donosi Ministarstvo kulture. Rješenjem o preventivnoj zaštiti utvrđuje se zaštićeno područje i rok na koji se određuje preventivna zaštita koji ne može biti dulji od tri godine od dana donošenja rješenja. Za vrijeme preventivne zaštite na prirodnu vrijednost primjenjuju se odredbe Zakona o zaštiti prirode.
2. Cilj ove direktive donesene 1992.godine je doprinijeti očuvanju biološke raznolikosti članica EU kroz zaštitu staništa divlje flore i faune. Glavni način ostvarenja ovog cilja jest uspostavljanje ekološke mreže područja NATURA 2000. Ova područja (SAC područja) značajna su za očuvanje ugroženih vrsta (osim ptica) i stanišnih tipova koji su navedeni u dodacima Drave, u tzv. "povoljnom statusu zaštite". Prilikom odabira područja, osim znanstvenih uzimaju se u obzir i gospodarski, društveni i kulturni zahtjevi, te regionalne i lokalne značajke. Zaštita područja provodi se ocjenjivanjem utjecaja pojedinih planova i zahvata, provođenjem planova upravljanja te ugovornim i drugim aranžmanima s vlasnicima i korisnicima zemljišta kroz koje se osigurava primjena odgovarajućih zaštitnih mjera. Nove članice EU na dan pristupa moraju predati popis predloženih područja za NATURA 2000 s odgovarajućom bazom podataka o svakom pojedinom području. **Za vrste navedene na Dodatku II Direktive potrebno je utvrditi važna staništa i zaštititi ih**, vrste na Dodatku IV potrebno je strogo zaštititi, a vrste na Dodatku V uživaju status zaštićenih vrsta čije se populacije smiju eksploatirati uz stalan nadzor.
3. **Ekološka mreža** je sustav funkcionalno povezanih područja važnih za ugrožene vrste i staništa. Funkcionalnost ekološke mreže osigurana je zastupljenošću njezinih sastavnica. Područja ekološke mreže sukladno EU ekološkoj mreži NATURA 2000 podijeljena su na *područja važna za ptice* te *područja važna za divlje svojte osim ptica i stanišne tipove*. Unutar ekološke mreže njezini dijelovi povezuju se prirodnim ili umjetnim *ekološkim koridorima*. Ekološki koridor je ekološka sastavnica ili niz takvih sastavnica koje omogućuju kretanje populacijama živih organizama od jednog lokaliteta do drugog.
U Hrvatskoj je **Nacionalna ekološka mreža** propisana Zakonom o zaštiti prirode, a obuhvaća tzv. ekološki važna područja od međunarodne i nacionalne važnosti koja su međusobno povezana koridorima. Sukladno mehanizmu EU Direktive o staništima, Zakon propisuje da se dijelovi ekološke mreže mogu štiti kao posebno zaštićena područja ili provedbom planova upravljanja, kao i kroz postupak ocjene prihvatljivosti za prirodu svakog ugrožavajućeg zahvata. Negativno ocijenjen zahvat se može odobriti samo u slučajevima prevladavajućeg javnog interesa i uz Zakonom utvrđene kompenzacijske uvjete.

Važan mehanizam je i mogućnost sklapanja ugovora s vlasnicima i ovlaštenicima prava na područjima ekološke mreže, uz osiguranje poticaja za one djelatnosti koje doprinose očuvanju biološke raznolikosti.

4. Crvene knjige ugroženih vrsta objedinjuju podatke o onim svojstama (vrstama ili podvrstama) koje se smatraju ugroženima temeljem znanstvene procjene prema međunarodnim kriterijima koje je postavila Međunarodna unija za zaštitu prirode IUCN. Te se vrste upisuju na tzv. Crveni popis, a detaljno obrađuju u crvenim knjigama. Crvene knjige za pojedine skupine ugroženih vrsta Hrvatske izradili su kompetentni stručnjaci te one predstavljaju temelj za zakonsku zaštitu vrsta.

Crveni popis obuhvaća vrste u s visokim stupnjem ugroženosti, odnosno smatra se da su pred izumiranjem (CR – kritično ugrožene, EN – ugrožene i VU – osjetljive) te vrste koje bi mogle postati ugrožene ukoliko se ne poduzmu zaštitne mjere (NT – niskorizične i LC – najmanje zabrinjavajuće), kao i vrste koje se radi nedostatka podataka ne mogu svrstati u neku od navedenih kategorija DD – nedovoljno poznate).

5. Ova direktiva donesena je još 1979. godine s ciljem dugoročnog očuvanja svih divljih ptičjih vrsta i njihovih važnih staništa na teritoriju EU. Poseban naglasak je na zaštiti migratornih vrsta koja zahtijeva koordinirano djelovanje svih europskih zemalja. Propis se odnosi na 181 ptičju svojtu (vrstu ili podvrstu) te zahtijeva očuvanje dovoljno prostranih i raznolikih staništa za njihov opstanak. Također se zabranjuju načini masovnog i neselektivnog lova te iskorišćivanje, prodaja ili komercijalizacija većine ptičjih vrsta. Načinjene su određene iznimke radi sporta i lova, a dopušta se članicama učiniti iznimke u slučajevima kada ptice predstavljaju ozbiljnu opasnost za sigurnost i zdravlje ljudi ili drugih biljaka i životinja, te kad nanose velike gospodarske štete. Pojedine zemlje obvezne su utvrditi i zaštititi dovoljan broj i u dovoljnoj površini najpovoljnijih područja za zaštitu ptičjih vrsta iz Dodatka I Direktive (SPA područja) koja postaju sastavni dio NATURA 2000. U zemljama EU proglašeno je 4.169 SPA područja ukupne površine veće od 381.652 km².